

Ljubljana, 21. avgust 2025

NEUČINKOVIT PRISTOP K REŠEVANJU SOCIALNE IN VARNOSTNE PROBLEMATIKE V JV SLOVENIJI IN POSAVJU

Minister Luka Mesec, ki je v aktualni Vladi odgovoren za resor, ki pokriva delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, je v začetku avgusta posnel in po več spletnih in družbenih omrežjih objavil videoposnetek svojega obiska v romskem naselju Pušča v Prekmurju. Ta obisk je izkoristil za promocijo lastnega delovanja na področju romske problematike, pri čemer je izrekel več neresničnih in zavajajočih trditev. Vse skupaj je ob popolnem pomanjkanju aktivnega reševanja izzivov socialne politike in trga dela (v povezavi z romsko problematiko) izpadlo nedoraslo situaciji, ki zaradi kompleksnih vzrokov zahteva resno sistemsko ukrepanje na ravni države. Takšen pristop je še toliko bolj zaskrbljujoč in neodgovoren, saj gre za ministra, ki naj bi bil s strani predsednika Vlade pooblaščen za koordinacijo vseh vladnih aktivnosti pri reševanju socialne in varnostne problematike, ki izvira iz dolgoletnega zanikanja in zanemarjanja te problematike s strani predstavnikov države. Minister je obiskal izjemo (ne samo proti drugim delom države, ampak tudi regijsko) – naselje Pušča v Prekmurju in namignil, da je to zgled za JV Slovenijo. Ni pa obiskal katerega od drugih naselij v neposredni bližini, na primer romsko naselje v Beltincih, ki žal kaže povsem drugačno bivanjsko sliko in nakazuje, da to ni regionalni problem Dolenjske, temveč huda sistemska težava države. Da je obiskovanje Pušče le zakrivanje oči, saj slednja ne izraža nikakršnega realnega stanja med romsko populacijo v Sloveniji, potrjujejo tudi stališča drugih kolegov županov v Prekmurju, ki navajajo, da se soočajo z zelo podobnimi težavami kot JV regija.

V videoposnetku ob obisku Pušče minister izjavi, da: »...poskušamo to, kar ste tukaj postavili, narediti tudi na Dolenjskem. Kaj je bilo tukaj drugače? Prva stvar, ki je drugačna, je to, da so Romi tukaj vključeni v vrtec, hodijo v šolo, po večini zaposleni in živijo v legalnih hišah.«

Zelo zanimiva izjava ob dejstvu, da minister Luka Mesec v 1176 dneh svojega ministirovanja ni uspel izpeljati še nobenega ukrepa, ki bi povečal vključenost otrok iz romskih naselij v vrtce. Še več. Minister Mesec je potreboval 1086 dni, da je na seji Vlade predlagal spremembe 72. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki nagraduje starše, ki nimajo vključenih otrok v vrtec. In velika večina otrok iz romskih naselij v JV Sloveniji in Posavju ni vključena v vrtce. In njihovi starši so tudi po 1176 dneh nagrajani, da ne pošiljajo svojih otrok v vrtec. Hkrati pa je bila potrebna neposredna poslanska pobuda iz opozicije, ki je pomenila edini konkreten korak v zadnjih treh letih pri reševanju problema, ko več kot 500 otrok iz problematičnih socialnih okolij ne obiskuje zakonsko obvezne osnovne šole.

Ker od politikov pričakujemo vsaj kredibilno in resnicoljubno govorjenje, je nenavadno, da si je po podobnem diskreditirajočem govorjenju poslanke Sare Žibrat tudi minister dovolil izjavo: »Medtem ko imamo na Dolenjskem župane, ki so župani že 20 let, pa sploh še niso bili v romskem naselju.«

Župani JV Slovenije smo nad takšno izjavo zgroženi, saj je povsem neresnična in zaradi tega tudi žaljiva. Izjave ni mogoče razumeti drugače, kot da je bila dana z namenom iskanja krivca pri drugih in preusmerjanja pozornosti od lastne neučinkovitosti. Minister Mesec naj poimensko navede konkretnega župana, ki v 20-ih letih županovanja ni obiskal romskega naselja oz. se za svojo neresnično izjavo opraviči. Zakon o romski skupnosti določa, da ukrepe varovanja posebnih pravic pripadnikov romske skupnosti uresničujejo skupaj državni organi in lokalne skupnosti. Vsak v okviru svoje pristojnosti. Kot kaže, minister Mesec pozablja na svoje dolžnosti, dolžno sodelovanje pa ogroža z neresničnimi diskreditacijami.

Ob izjavi enega najvišjih vladnih predstavnikov, ki je med drugim odgovoren tudi za koordinacijo reševanja romske problematike in ki krivdo za nereševanje romske problematike pripisuje županom, razumemo, da je vladna stran izbrala iskanje grešnih kozlov v lokalnih skupnostih kot krinko za lastno nereševanje, kar pa ostro zavračamo in opozarjamo, da taka naivna in nezrela drža ne bo prinesla nobenih rezultatov. Zato pričakujemo, da se bo predsednik vlade oz. Vlada kot celota opredelila do izjav ministra Mesca v videoposnetku ob obisku naselja Pušča.

Ker vedno je in bo veljalo: samo dejanja potrjujejo resnico.

Gregor Macedoni, župan Mestne občine Novo mesto

Andrej Kavšek, župan občine Črnomelj

Gregor Košir, župan Občine Kočevje

Samo Pogorelc, župan Občine Ribnica